

המדריך השלם
איך ללמוד אנגלית
לשימוש בחיים

המדריך השלם "איך ללמוד אנגלית" לשימוש בחיים

מאת הלי אימני, מייסד שיטת הליקס ללימוד אנגלית

© 2012 כל הזכויות שמורות

www.hellix.co.il

077-3300570

facebook.com/hellix.es

אין לשכפל, לצלם, להקליט, לתרגם, להציג, לאחסן במאגרי מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכאני או אחר כל חלק שהוא מהחומר שבספר הזה, ללא רשות מפורשת בכתב מבעל הזכויות

הקדמה

הסיבה לכתיבת המדריך

הוא צריך להיות מודע למכשולים שיש **בתהליך** ולדעת איך להתגבר עליהם.

הוא צריך להיות ער לשגיאות שהוא **עלול לעשות** במהלך הלימודים כדי להימנע מהן.

חוסר מודעות לנושאים אלו עלולה להביא את התלמיד למצב שבו הוא חושב שהוא **לא יכול ללמוד אנגלית**, עקב ניסיונות לא מוצלחים ברכישת השפה.

מדריך זה נכתב על מנת לשפוך אור על נושאים אלו ובכך לעזור לאלו שמבקשים ללמוד אנגלית להגביר את סיכוייהם להצלחה.

רוב האנשים מכירים בחשיבותה של השפה האנגלית. עדות לכך היא העובדה שהם משקיעים ממיטב כספם וזמנם לרכישת השפה. אבל חלקם לא משיגים את התוצאות הרצויות להם למרות השקעתם.

הסיבה העיקרית לכך היא שהם לא יודעים איך ללמוד אנגלית.

בכדי להצליח ברכישת השפה האנגלית, לא מספיק רק ללמוד חומרי לימוד ולתרגל. התלמיד **צריך לדעת מה הוא הולך ללמוד**, וגם **למה הוא הולך ללמוד אותו**.

הוא צריך להכיר את **תהליך לימוד שפה שנייה** כדי לדעת מראש איך להתקדם בו.

מה במדריך

מדריך זה נכתב אודות **כיצד** דוברי עברית אמורים להתנהל במהלך לימודי אנגלית.

המדריך מכיל הסברים והמחשות אודות תהליך לימוד אנגלית כשפה שנייה, אילו מכשולים או שגיאות קיימים בתהליך וכיצד להתגבר עליהם.

המדריך אינו מכיל חומרי לימוד או תרגילים ללימוד אנגלית.

למי מיועד המדריך

מדריך זה מיועד לאנשים שרוצים ללמוד אנגלית לא רק כדי לעבור מבחנים, אלא להיות מסוגלים להבין ולדבר אנגלית בצורה נכונה בחיים.

עבור מי שניסה ללמוד אנגלית ללא הצלחה, המדריך יכול לשפוך אור על סיבות לכישלונותיו ולשקם את נכונותו ללמוד אנגלית.

כמו כן, הורים שמעוניינים כי ילדיהם ילמדו אנגלית יקבלו במדריך מידע רב אודות הדרך הנכונה ללמוד אנגלית ובכך לחסוך לעצמם בזבז של כסף רב ולילדיהם בזבז של זמן ומאמץ.

פרק א' תהליך לימוד אנגלית כשפה שנייה

הטעות הבסיסית בלימוד אנגלית

כמעט כל מי שרוצה ללמוד אנגלית לא מודע ל**טעות בסיסית** שהוא עושה.

מדובר בטעות שנמצאת ביסוד המאמצים שלו ללמוד אנגלית, ובגללה, הוא יפעל בכיוון הלא נכון ועלול לבזבז את זמנו וכספו לשווא.

הטעות היא לנסות ללמוד אנגלית (שפה שנייה) כמו שלומדים עברית (שפת אם).

אבל, תהליך לימוד שפה שנייה שונה מתהליך לימוד שפת אם.

קיים הבדל גדול בין אופן רכישת שפת אם ואופן רכישת שפה שנייה. יש אנשים שבכלל לא מודעים להבדל הזה.

חוסר המודעות הזו בדרך כלל עולה ביוקר מפני שהוא גורר איתו **בזבוז של זמן ואנרגיה לשווא**. במקרים מסוימים הוא מביא לתסכול וייאוש, ובסופו של דבר גורם לתלמיד לוותר.

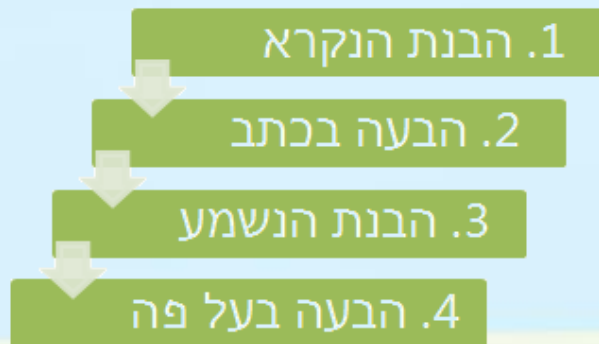
אם ברצונך ללמוד אנגלית בצורה תקנית וביעילות, מאוד כדאי לך לדעת את ההבדל בין אופן הרכישה של שתי השפות.

ההבדל בין התהליכים

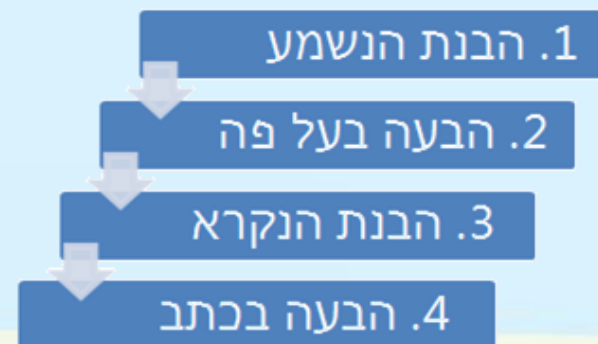
שפת אם נרכשת באופן טבעי מתוך מגע עם הסביבה שבה האדם גודל. אבל שפה שנייה לא נרכשת כך. היא נרכשת בדרך שונה, בגלל הנסיבות הקיימות בסביבתו של התלמיד.

הנה מבט ראשוני על ההבדל בין שני התהליכים:

תהליך לימוד שפה שנייה:

תהליך רכישת שפת אם:

בהמשך המדריך הזה נפרט את ההבדלים בין אופן רכישת אנגלית כשפה שנייה לבין אופן רכישת עברית כשפת אם.

אבל כדי להעביר את המסר בצורה ברורה (כדי לאפשר הבנה מלאה), תחילה נתמקד בתהליך רכישת שפת אם, ולאחר מכן נפרט את התהליך לרכישת שפה שנייה.

השלבים בתהליך רכישת שפת אם

- רכישת שפת אם מתחילה מגיל אפס ונמשכת לאורך שנים רבות.
הנה השלבים העיקריים שאדם עובר בלימוד שפת האם שלו (ולא משנה מהי שפת האם):
1. מבין את מה שהוא שומע (שלב של תינוקות)
 2. מדבר שפה פשוטה ומביע את עצמו (שלב של ילדים קטנים)
 3. לומד לקרוא ולכתוב (כיתה א'-ב')
 4. מעשיר את השפה שלו באמצעות קריאת ספרים, מאמרים וכדומה.
 5. לומד את עקרונות התחביר/הדקדוק של השפה (בחיבת ביניים או תיכון)
 6. מביע את עצמו בכתב, כלומר, מצליח לנסח חיבורים, מכתבים וכדומה באופן תקני.

המיומנויות הבסיסיות של שפה

בעיקרון, אנו צריכים שפה כדי **להבין את המחשבות של אחרים** או **להביע את המחשבות שלנו**. הפעולות האלו מתבצעות או **בכתב** או **בעל פה**.

לכן, ישנן ארבע מיומנויות בסיסיות בכל שפה:

1. **הבנת הנקרא:** אדם יכול לקרוא ולהבין את מה שכתוב

2. **הבנת הנשמע:** אדם מבין את מה שהוא שומע

3. **הבעה בעל פה:** אדם יכול לדבר ולהביע את מחשבותיו

4. **הבעה בכתב:** אדם יכול להתנסח בכתב כדי להביע את מחשבותיו

בקיאות בארבעת המיומנויות הללו חיונית להצלחה בחיים, גם בשפת אם וגם בשפה שנייה.

התפתחות המיומנויות הבסיסיות בשפת אם

אם נעמיק, נראה שבתהליך לימוד שפת אם, ארבעת המיומנויות של השפה מתפתחות לפי הסדר הבא:

1. **הבנת הנשמע** (תינוק שמבין מה מדברים אליו או בסביבתו)

2. **הבעה בעל פה** (ילד שיכול לדבר, אבל לא שפה גבוהה מדי)

3. **הבנת הנקרא** (בן גיל העשרה שיכול לקרוא ולהבין)

4. **הבעה בכתב** (אדם שיכול להתנסח נכון)

העברית של כל ילד ישראלי מתפתחת לפי הסדר הנ"ל בגלל שמאז שהוא נולד, הוא נמצא בסביבה שבה כולם מדברים עברית כל הזמן.

שבה כולם מדברים את השפה השנייה כל הזמן.

לסביבה שבה האדם נמצא יש השפעה רבה על רכישת שפות.

הערה: יש אנשים שלא למדו קרוא וכתוב בעברית, או לא משקיעים זמן בקריאת טקסטים בעברית. אבל הם בסך הכול "מסתדרים" עם העברית שלהם ומרוצים מכך. צריך לציין שעובדה זו משאירה אותם עם רמת עברית נמוכה ומגבילה את האפשרויות שלהם בחיים, למרות שהם "מסתדרים" עם העברית שלהם.

בשנים הראשונות, הוא קולט דברים **בשמיעה**, ואחר כך הוא מתחיל לדבר בלי ממש להבין (כמו תוכי). אבל עם הזמן, ובעזרת ההורים ואנשים אחרים שמתקנים אותו, הוא מפתח הבנה בסיסית, ובהדרגתיות, הבנה ודיבור גבוהים יותר.

אחרי שהוא לומד קרוא וכתוב, ותוך כדי **קריאה** של כמות גדולה של טקסטים, הוא ממשיך ומשפר את עברית שלו. לאחר לימוד התחביר של השפה, הוא יכול להתנסח בכתב בצורה תקנית.

אבל תהליך לימוד שפה שנייה (כמו אנגלית) לא מתפתח כך, מפני שהאדם לא נמצא בסביבה

שני מכשולים עיקריים ברכישת שפה שנייה

ישראלי ממוצע מדבר עברית באופן "אוטומטי" או מתוך "הרגל". אבל יש הבדלים מהותיים בין עברית לאנגלית שהוא עוד לא מכיר. לכן, בבואו ללמוד אנגלית, הוא מצפה שהיא תהיה כמו עברית, ובאופן אוטומטי מנסה להשתמש באותם ההרגלים של עברית כשהוא "מדבר" אנגלית.

כלומר, הוא חושב בעברית כשהוא רוצה לדבר באנגלית.

לכן, יש צורך לעזור לו להשתחרר מההרגלים שלו מעברית. אחרת הוא לא יסגל לעצמו את ההרגלים החיוניים לדבר אנגלית נכון.

וכדי לעזור לו להשתחרר מההרגלים שלו בעברית, הוא צריך לעבור בתהליך שונה מהתהליך שבו רכש את שפת האם.

כלומר, צריך לפתח את המיומנויות של אנגלית לפי סדר שונה מסדר התפתחותן בעברית, תוך כדי שימוש בכלים מיוחדים.

אדם רוכש את שפת האם שלו באופן "טבעי", וללא כוונת תחילה. כלומר, התינוק לא מתכוון ללמוד, אלא פשוט לומד דברים בגלל הנסיבות והאילוצים, ומתוך ניסיון והתבוננות.

אבל בניגוד לשפת אם, רכישת שפה שנייה נעשית באופן מלאכותי. בנוסף, כדי לרכוש שפה שנייה, חייבת להיות כוונה ונחישות מצד התלמיד, אחרת לא יהיו תוצאות אמיתיות.

מכשול עיקרי הוא העובדה שהתלמיד מנסה ללמוד שפה שנייה ללא סביבה שמספקת זרימה בלתי פוסקת של מסרים בשפה השנייה. למעשה, ברוב המקרים, תלמידים שלומדים שפה שנייה, עדיין נמצאים בסביבה שבה למדו את שפת האם. עובדה זו מפריעה לרכישת שפה שנייה ומעכבת את התהליך.

שפת האם של האדם (במקרה שלנו, עברית) בדרך כלל מפריעה לרכישת שפה שנייה (אנגלית) בדרך נוספת:

התפתחות המיומנויות הבסיסיות באנגלית

הנה הסדר הנכון להתפתחות המיומנויות הבסיסיות של שפה שנייה:

1. הבנת הנקרא

2. הבעה בכתב

3. הבנת הנשמע

4. הבעה בעל פה

המיומנויות האלו צריכות להתפתח לפי הרצף הנ"ל מפני שכל אחת מהן תומכת במיומנות הבאה אחריה ומאפשרת את התפתחותה. כלומר, הצלחה בכל אחת מהן תלויה בהצלחה במיומנות שלפניה.

השלבים בתהליך רכישת אנגלית כשפה שנייה

הנה השלבים העיקריים שאדם צריך לעבור כדי לרכוש אנגלית כשפה שנייה:

1. ללמוד לקרוא נכון ובנוחות (ללא מאמץ), כולל מילים שהוא לא מכיר
 2. להרחיב את אוצר המילים שלו באמצעות קריאת טקסטים, ולהשיג הבנה בסיסית בקריאה
 3. ללמוד תחביר בסיסי כדי לבסס את יכולת הבנת הנקרא שלו
 4. לקרוא ולשמוע טקסטים רבים על מנת לשפר את הבנת הנקרא והבנת הנשמע, כמו גם להרחיב את היקף אוצר המילים שלו
 5. ללמוד את הדקדוק של השפה כדי להבין איך לחבר משפטים תקינים, ולסגל לעצמו יכולת חשיבה בשפה השנייה
 6. לקרוא ולשמוע טקסטים רבים כדי להטמיע את עקרונות הדקדוקיים ולשפר את הבנתו של השפה השנייה, כמו גם להרחיב את היקף אוצר המילים שלו
 7. לכתוב חיבורים ומכתבים תקינים בשפה השנייה
- חשוב לדעת: יכולת הדיבור מורכבת ממספר מרכיבים שהוזכרו בשלבים לעיל. כל אחד מהשלבים האלו תורם ליכולת הדיבור ומפתח אותה. ניתן לתרגל תרגילים שמחזקים את יכולת הדיבור החל משלב 2 לעיל.

ההיגיון מאחורי רצף השלבים בתהליך רכישת אנגלית כשפה שנייה

הרעיון די ברור: בכדי לדעת אנגלית יש ללמוד מצד אחד כמות גדולה של מילים ומצד שני יש לדעת איך מסדרים את המילים האלו על מנת לבנות משפט נכון. אבל קיים תחום שלישי שהוא למעשה תחום חשוב ביותר כשרוצים ללמוד אנגלית כשפה שנייה, והוא התחום של קרוא וכתוב.

כפי שנכתב מוקדם יותר, בשלבים הראשונים של רכישת שפת אם (כמו עברית), התינוק קולט את השפה באמצעות **שמיעה בלבד**. רכישת שפת אם מתאפשרת רק בגלל שהוא נמצא בסביבה שכולם מדברים עברית. אין לו מנוס מכך, בין אם הוא רוצה או לא, הוא יקלוט את השפה.

ברור לכולם שעל מנת להבין ולדבר אנגלית, אדם צריך לדעת כמות גדולה של מילים. אוצר מילים גדול מאפשר לו להבין בצורה עמוקה יותר את מה שהוא קורא או שומע, ועוזר לו לבטא את מחשבותיו. אך אוצר מילים לבדו אינו מספיק. על מנת להבין טוב יותר ולבטא את המחשבות כהלכה, הוא חייב לדעת גם דקדוק.

דקדוק הינו הידע כיצד לארגן את המילים במשפט על מנת ליצור משפט הגיוני וקל להבנה. בקיאות בדקדוק האנגלי מאפשרת לאדם לפענח משפטים מורכבים באנגלית שהוא קורא/שומע כמו גם מבססת את היכולת להביע את מחשבותיו באנגלית בצורה תקנית ומדויקת. ללא שימוש בדקדוק האנגלי, אדם עלול להישמע עילג, או לחלופין, להרגיש בלבול רב ותסכול.

לכן, השלבים בתהליך רכישת אנגלית כשפה שנייה מתחילים בלימוד קרוא וכתוב. באמצעות יכולת הקריאה, הוא מפתח אוצר מילים ולומד את העקרונות הדקדוקיים לסירוגין.

הערה: יש אנשים שחושבים שבכדי ללמוד קריאה, קודם צריך לדעת תרגומי מילים. כלומר, קודם צריך להרחיב את אוצר המילים, ואחר כך ללמוד קריאה. הפעולה הזו לא משרתת את התלמיד לטווח הארוך. הרחבת אוצר מילים בלי קריאה מתאפשרת רק כשיש אנשים אחרים שמלמדים את התלמיד. לימוד אנגלית באופן זה משאיר את התלמיד תלוי באנשים אחרים ומונע ממנו אפשרויות תרגול בכתב.

אבל תלמיד שמבקש ללמוד שפה שנייה (כמו אנגלית) לא נמצא בסביבה כזו. הוא עדיין נמצא בסביבה שבה כולם מדברים עברית. לכן יש צורך בכלי שיאפשר לו להרחיב את אוצר המילים שלו וללמוד את העקרונות הדקדוקיים של אנגלית ביעילות וללא תלות בגורמים חיצוניים.

הכלי הזה נקרא "קרוא וכתוב".

אם התלמיד לא יכול לקרוא אנגלית נכון ובנוחות, הוא לא יצליח להרחיב את אוצר המילים שלו, לא יוכל להבין את מה שהוא קורא, לא יצליח להבין אנגלית שהוא שומע, לא יצליח להגות משפטים באנגלית, ולא יפיק תועלת רבה בלימוד הדקדוק. כל זה ימנע ממנו לדבר אנגלית.

טבלת השלבים המדורגת ללימוד אנגלית כשפה שנייה

טבלת השלבים המדורגת ללימוד אנגלית

שלב	השגות	שם השלב	מה למד	דרישות מינימום	הערות
1	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
2	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
3	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
4	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
5	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
6	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
7	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
8	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
9	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
10	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
11	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
12	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
13	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
14	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
15	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
16	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
17	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
18	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
19	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות
20	קריאת טקסט	קריאת טקסט	הבנת מילים בודדות	1 שנה	הבנת מילים בודדות

המסרה הראשית של שיטת הלימוד:
תלמיד שיוצא אנגלית ברמה טובה ומסוגל להמשיך וללמוד אנגלית באופן עצמאי

השלבים שנזכרו לעיל מראים את התמונה הכללית של תהליך רכישת אנגלית כשפה שנייה.

הטבלה בצד שמאל מציגה את כל השלבים, יחד עם פירוט של מה נלמד בכל שלב, אילו יכולות התלמיד משיג בכל שלב, ואילו דברים כדאי לדעת כדי להצליח בכל שלב.

ניתן לעיין [בטבלת השלבים ללימוד אנגלית כשפה שנייה](#) באתר הליקס.

לחלופין, ניתן להוריד [העתק של הטבלה](#).

הטבלה הזו, למעשה מהווה תוכנית לימודית כללית עבור כל מי שרוצה ללמוד אנגלית כשפה שנייה. היא מכילה נתונים חשובים שידיעתם תעזור לתלמיד ללמוד אנגלית בצורה יותר יעילה.

סרטון הסבר

הסרטון טבלת השלבים ללימוד אנגלית כשפה שנייה מכיל הסבר מקיף על השלבים:

טבלת השלבים ללימוד אנגלית כשפה שנייה מציגה את הרצף הנכון להתפתחות המיומנויות הנחוצות כדי לדבר אנגלית תקנית.

את קיבלת את המסמך הזה מחבר,
וברצונך לקבל עוד עצות מדהימות בנושא
לימוד אנגלית, בקר באתר:

www.hellix.co.il

פרק ב' התחומים של השפה האנגלית

שלושת התחומים של אנגלית

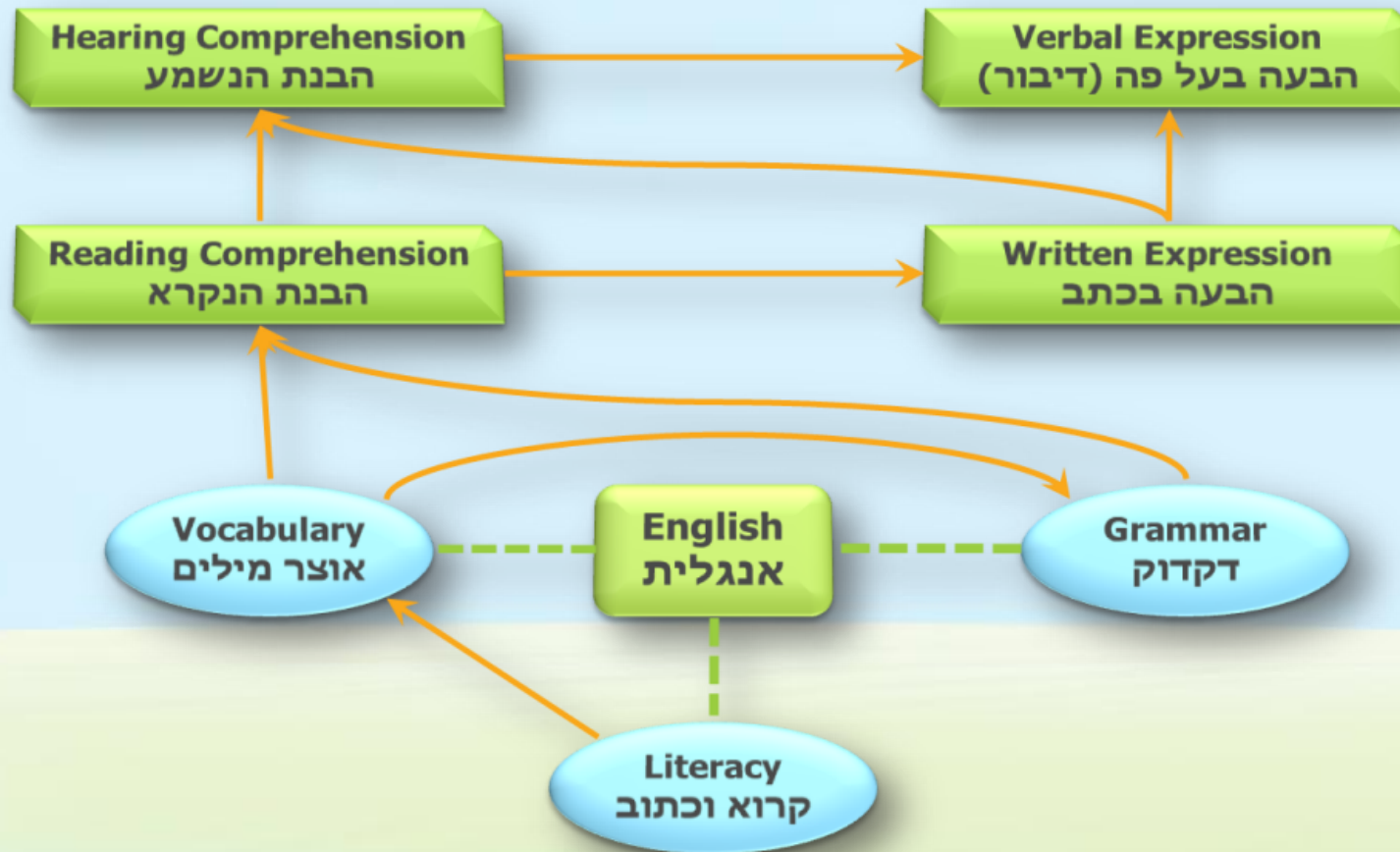
ישנן **ארבע מיומנויות** שיש לרכוש בכדי לדעת אנגלית:

1. **הבנת הנקרא**
2. **הבעה בכתב** (חיבור)
3. **הבנת הנשמע**
4. **הבעה בעל פה** (דיבור)

המיומנויות האלו מתפתחות באמצעות לימוד ותרגול של **שלושה תחומים**:

1. **קרוא וכתוב**: יכולת לקרוא מילים וביטויים באנגלית נכון ובנוחות
2. **אוצר מילים**: כמות המילים שאדם מכיר
3. **דקדוק**: אופן שיבוץ המילים במשפט והתאמה ביניהן על מנת לחבר משפט נכון

התמונה הבאה מציגה את הקשר בין התחומים והמיומנויות הללו:

סרטון הסבר:

הנה סרטון הסבר על יחסי הגומלין בין התחומים והמיומנויות הדרושות לרכישת אנגלית כשפה שנייה:

חשיבותו של כל תחום והמכשולים שבו

החשיבות של כל תחום או את המכשולים שבו, הוא עלול לא להשיג תוצאות ניכרות, ולאחר השקעה של זמן, כסף ומאמץ רב על שיטות לימוד כושלות, הוא עלול לחשוב ש**משהו לא בסדר איתו**. תוצאה מצערת שניתן היה להימנע ממנה.

בהמשך המדריך נעסוק בכל תחום בהרחבה ונבחן את החשיבות והמכשולים שבו.

היכרות עם מכשולים אלו חיונית לתלמיד כדי להתגבר עליהם. לכן, הכנו סרטון וידאו עם הסברים נוספים לכל תחום. לינק לכל סרטון מופיע בסוף ההסבר על המכשולים שבכל תחום.

כפי שראית, **כל אחד מהתחומים האלה חיוני לרכישת אנגלית** כשפה שנייה.

אדם שמבקש ללמוד אנגלית, חייב להיות בקיא בשלושת התחומים הנ"ל.

אם הוא לא מודע לחשיבותם של כל אחד מהתחומים האלו, הוא לא ישקיע את הזמן הדרוש כדי ללמוד אותם, וכתוצאה מכך, יגביל את הצלחתו ברכישת אנגלית, או אפילו ייכשל לגמרי.

בנוסף, בכל אחד מהתחומים האלו יש **מכשולים ייחודיים** משלו. חוסר מודעות למכשולים האלו עלול לגרום לתלמיד להשקיע מאמץ רב ללא תוצאות ניכרות.

אם מישהו ינסה ללמוד אנגלית מבלי לדעת את

את קיבלת את המסמך הזה מחבר,
והרצונך לקבל עוד עצות מדהימות בנושא
לימוד אנגלית, בקר באתר:

www.hellix.co.il

תחום קרוא וכתוב באנגלית

חשיבות יכולת הקריאה בתהליך לימוד אנגלית:

יכולת קריאה נכונה עומדת בבסיס תהליך לימוד אנגלית כשפה שנייה ותומכת ברכישת השפה ופיתוחה בגלל הסיבות הבאות:

בהבנת הנשמע. אם אדם יודע איך לבטא את המילים נכון, יהיה לו מאוד קל לזהות אותם בשמיעה.

עצמאות: יכולת הקריאה מאפשרת למידה עצמאית של אנגלית. אדם שלא יכול לקרוא תלוי באנשים אחרים כדי להמשיך ולשפר את האנגלית שלו. אבל אם הוא יכול לקרוא, הוא יכול להתקדם ללא תלות בגורמים חיצוניים.

שליטה בשפה: קריאה רבה של טקסטים הינה מרכיב חיוני ברכישת שפות. אפילו שפת האם של אדם לא מתפתחת באופן מהותי ללא קריאה מרובה של מאמרים, ספרים וכדומה. לדוגמא, נשווה בין שני דוברי עברית: אדם שלא סיים בית ספר יסודי ועורך דין. בעוד שמי שלא סיים בית ספר יסודי יכול "להסתדר" עם העברית שלו, ההבנה ויכולת הביטוי העצמי שלו נמוכים בהרבה מאלה של עורך הדין, וזה בגלל שעורך הדין בילה שעות רבות בקריאה (גם בלימודים וגם בעבודתו) ושיפר את שליטתו בשפה לאורך השנים.

פיתוח אוצר מילים: התלמיד אמור להכיר וללמוד מילים וביטויים חדשים באופן מתמיד. פעולה זו מתבצעת ביעילות המרבית באמצעות קריאה של טקסטים. לשם כך, התלמיד חייב להיות מסוגל לקרוא נכון ובנוחות.

דיבור נכון: כדי לדבר אנגלית, אדם צריך לדעת איך אומרים את המילים. יכולת קריאה של מילים מסייעת בהגייה נכונה של המילים והביטויים באנגלית וכך מהווה בסיס של דיבור נכון.

תרגול: בכדי ללמוד אנגלית, התלמיד צריך לבצע הרבה תרגילים. רוב המכריע של התרגילים מתבצעים בכתב. כלומר, התלמיד צריך לקרוא משהו ואז להשיב על שאלות. אם הוא לא מסוגל לקרוא בנוחות, הוא לא יפיק הרבה תועלת מהתרגילים, כי הוא עסוק בקריאה, במקום להבין את חומר הלימוד.

הבנת הנקרא: יכולת קריאה היא הבסיס של הבנת הנקרא. אי אפשר להבין את הכתוב, אם לא יודעים לקרוא.

הבנת הנשמע: יכולת הקריאה מסייעת

המכשולים הנפוצים בתחום קרוא וכתוב באנגלית:

ישנם שלושה מכשולים עיקריים בתחום קרוא וכתוב באנגלית. נפרט בהמשך.

1. שמות האותיות במקום הצלילים שלהן

המכשול הראשון בתחום קרוא וכתוב באנגלית הוא לנסות לקרוא את המילים בעזרת השמות של האותיות. הנה הסבר:

לכל אות יש שם. בנוסף, לכל אות יש צליל.

לדוגמא, האות "s", השם שלה הוא "אֵס" אבל הצליל שלה הוא "ס".

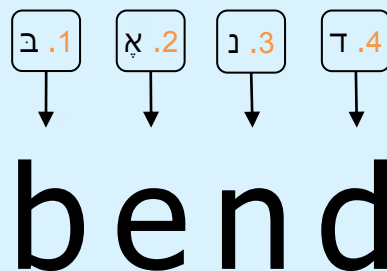
או האות "t", השם שלה הוא "טִי", אבל הצליל שלה הוא "ט".

או האות "i", השם שלה הוא "אִי", אבל הצליל שלה הוא "י".

כאשר קוראים את המילה "sit", אנחנו לא אומרים "אֵס-אִי-טִי" (שמות של האותיות), אלא אומרים "סייט" (צלילי האותיות). כלומר:

צריך לקרוא את המילים באמצעות הצלילים של האותיות ולא באמצעות השמות של האותיות.

קריאה נכונה של המילים באנגלית היא פעילות מאוד פשוטה. רק צריך להגות את הצליל של כל אות במילה לפי הרצף שבו היא מופיעה במילה (כמובן, משמאל לימין). הנה דוגמא להמחשה:

מי שמבקש ללמוד אנגלית צריך להשקיע את הזמן הדרוש כדי לתרגל את מה שנכתב כאן, עד לרמה שהוא יכול לקרוא מילים (גם כאלה שהוא לא מכיר) בצורה נכונה ובנוחות.

אבל התרגול החיוני הזה לרוב לא מתבצע כלל.

מונע את פיתוח יכולת הקריא ובהמשך הדרך מעכב את רכישת השפה ואף יכול לגרום לכישלון, וכתוצאה מכך, תסכול וייאוש.

יחד עם זאת, מדובר במכשול נסתר. מי שמבקש ללמוד אנגלית לא יכול להבחין בו ללא עזרה, לכן הוא עלול לחוות קושי רב בתהליך לימוד אנגלית.

כמעט כל המסגרות ללימוד אנגלית מכילות שיעורים על האותיות עבור תלמידים מתחילים, אבל הם מלמדות את **השמות של האותיות** ולא את **הצלילים שלהן**. כמובן, התלמיד, בלי שהוא חושש, משקיע זמן רב בלמידת שמות האותיות, אבל בסוף אינו מצליח לקרוא נכון.

זהו מכשול מאוד בעייתי, עם השפעה שלילית בתהליך רכישת אנגלית כשפה שנייה. מכשול זה

2. אי-ידיעת צירופי האותיות באנגלית

צירוף אותיות = מספר אותיות שביחד משמיעות צליל חדש. הצליל של צירוף אותיות שונה מהצליל של כל אחת מהאותיות שבו.

דוגמא: הצליל של צירוף האותיות "sh" הוא "ש" (כמו במילה "שלום"). אבל הצליל של האות "s" לבד הוא "ס" והצליל של האות "h" לבד הוא "ה".

כמובן, ישנם מספר צירופי אותיות נפוצים, כמו "oo" או "ee" שחלק מהתלמידים מכירים. אבל היכרות שטחית עם מספר מצומצם של צירופים לא תשרת את התלמיד.

יש מספר לא קטן של צירופי אותיות באנגלית. במחקרים שבוצעו כדי לפתח את [קורס קרוא וכתוב באנגלית בשיטת הליקס](#), התגלו 54 צירופי אותיות שחולקו לשמונה קבוצות לפי אופיים.

"יוצאי דופן". זה פשוט לא נכון. אם מכירים את צילי האותיות וצירופי האותיות באנגלית, רואים שיש דרך יעילה וקלה לקריאת טקסטים באנגלית בלי לשבור את השיניים.

הערה: זה לא אומר שאין יוצאי דופן בכלל. יש מילים יוצאי דופן שנכתבות ללא קשר לצירופי האותיות, אבל המספר הוא קטן מאוד.

יש לציין, ישנן מילים עם שני צירופי אותיות או יותר, לדוגמא "church" או "exceed".

כדי להצליח בתחום קריאה באנגלית, התלמיד צריך **להכיר** את כל צירופי האותיות, **לזהות אותם במילים ולדעת את הצלילים** שלהם.

אנשים שלא מודעים לחשיבות צילי אותיות וקיום צירופי אותיות באנגלית טוענים שיש הרבה

3. קריאה צילומית

זוהי "קריאה צילומית" מכיוון שהתלמיד "מצלם" את אופן כתיבת המילה, ומשייך את ה"צילום" של המילה לצליל שלה שהוא כבר מכיר.

כלומר, בשיטה זו, בהתחלה צריך לפתח אוצר מילים ורק אחר כך יכולת קריאה. אבל סדר הפעולות הזה לא משרת את התלמיד. אם נבחן את העניין לעומק, נראה שזה בעצם ניסיון ללמוד אנגלית כמו שלומדים עברית.

זה בהחלט לא מועיל אם התלמיד יכול לקרוא **רק** את המילים שהוא כבר מכיר, כי זה מונע ממנו ללמוד מילים חדשות ומשאיר אותו עם אותה כמות של מילים.

יש אנשים שחושבים שצריך לדעת פרושי מילים באנגלית לפני שלומדים איך לקרוא אותן.

יש מורים שבשלב הראשון מלמדים תרגומי מילים באנגלית, ורק אחר כך מלמדים איך לקרוא אותם. הם מלמדים את התרגומים של מילים לפי רשימות (כמו צבעים, חיות או חלקי גוף) באמצעות שירים או הפעלות אחרות, ולאחר מכן מתרגלים את אופן כתיבת המילים באמצעות הכתבות.

פעולה זו יוצרת אצל התלמיד את האשליה שהוא "יכול לקרוא". אבל למעשה הוא רק יכול לזהות את המילה הכתובה כמקשה אחת, ולא מסוגל לחבר את צילי האותיות שבמילים כדי לקרוא אותם.

כמו שנכתב לפני כן, יכולת הקריאה משרתת את התלמיד בפיתוח אוצר מילים. מן הראוי להשקיע את הזמן והמאמץ הדרושים כדי לפתח מיומנות זו כהלכה.

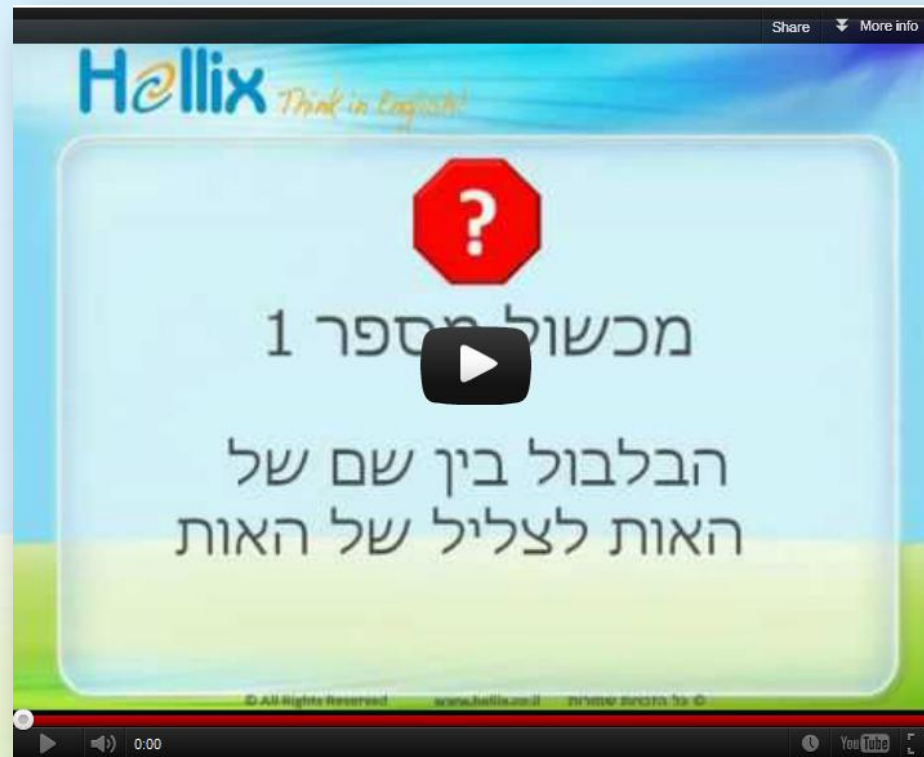
בנוסף, מי שקורא בשיטה "קריאה צילומית" עלול להתבלבל כאשר הוא נתקל במילים דומות לאילו שהוא מכיר.

לדוגמא, אדם מכיר את המילה "concert" ויודע שהפרוש שלה הוא "מופע/קונצרט", לכן יכול לקרוא אותה נכון. אבל אם בזמן קריאת טקסט הוא יראה את המילה "concrete" הוא עלול לקרוא אותה כמו המילה "concert".

במקרה כזה, הוא לא יבין את הטקסט, בעוד שאפילו הוא לא חושד בכך. בגלל שהוא חושב שהוא קרוא נכון, הוא **עלול להמציא משמעות** מסולפת לטקסט שהוא קורא.

סרטון הסבר:

הסרטון [המכשולים בתחום קרוא וכתוב באנגלית](#) מכיל הסברים נוספים עם המחשות:

את קיבלת את המסמך הזה מחבר,
והרצונך לקבל עוד עצות מדהימות בנושא
לימוד אנגלית, בקר באתר:

www.hellix.co.il

תחום אוצר מילים באנגלית

חשיבותו של אוצר מילים באנגלית:

כמעט מיותר להסביר את חשיבותו של אוצר מילים בתהליך לימוד אנגלית. כל מי שרוצה ללמוד אנגלית מסכים שצריך לדעת מילים רבות כדי לדבר אנגלית. אולם מדריך זה לא יהיה שלם מבלי להתייחס לחשיבות אוצר מילים באנגלית.

לכן, כדי לתקשר בצורה יעילה וזורמת
באנגלית, צריך לדעת כמות לא קטנה של מילים.

ללא אוצר מילים גדול באנגלית, הדיבור יהיה
מגומגם וקטוע.

אם נסתכל מסביב, נראה שיש הרבה דברים
בסביבה ועבור כל אחד מהם קיימת מילה אחת
לפחות (גם בעברית וגם באנגלית).

בנוסף לחפצים פיזיים שניתן לראות, קיימים
הרבה פעולות, מושגים ותיאורים שלא ניתן לחוש
בהם, אבל גם עבור כל אחד מאלה קיימת מילה
אחת לפחות.

אם נתחיל לספור את החפצים, הרעיונות,
הפעולות והתיאורים, מהר מאוד נגלה שישנה
כמות עצומה של מילים שאדם מכיר בשפת האם
שלו.

אדם ממוצע, בשפת האם שלו, משתמש
בהרבה מאוד מילים במהלך יום ממוצע.

לפעמים, אני מנהל שיחות על היקף אוצר מילים הנחוץ לדיבור שוטף באנגלית עם התלמידים שלי או עם מתעניינים בלימוד אנגלית בשיטת הליקס. בדרך כלל, השיחה מתפתחת כך:

תלמיד: אני רוצה ללמוד אנגלית כדי לדבר.

אני: אוקי, באיזה רמה אתה רוצה לדבר.

תלמיד: ברמה גבוהה/טובה.

אני: אוקי, כמה מילים אתה צריך לדעת כדי לדבר אנגלית ברמה גבוהה?

תלמיד: לא יודע (אחרי שחושב קצת, ובדרך כלל מופתע מהשאלה)

אני: בסדר. האם אתה רוצה לדבר אנגלית כמו שאתה מדבר עברית?

תלמיד: כן!

אני: טוב, אז כמה מילים אתה יודע **בעברית**?

תלמיד: אני לא יודע! (תוך כדי צחוק או חיוך מלווה בהפתעה)

להשיג את התוצאות שהוא מקווה להשיג.

ביסוס ופיתוח אוצר מילים באנגלית מתמשכים לאורך תקופה ארוכה, ומתאפשרים בגלל תכנון נכון של תהליך הלימוד יחד עם תרגול רב, התמדה והשקעה מצד התלמיד.

המטרה אינה להבין, להפתיע או לבלבל את התלמידים.

זוהי שאלה שתלמידים בדרך כלל לא חושבים עליה. אבל כדי להצליח, צריך לקבוע יעדים.

תפקידנו לשפוך אור על תהליך לימוד אנגלית, כך שלתלמיד יהיו **מטרות ברורות** והוא גם ידע את היקף המאמצים שעליו להשקיע על מנת

המכשולים הנפוצים בתחום אוצר מילים באנגלית:

ישנם חמישה מכשולים עיקריים בתחום אוצר מילים באנגלית. היכרות עם המכשולים הללו תעזור לתלמידים לפתח את אוצר המילים שלהם בצורה יעילה ותמנע מהם להסתבך בתהליך. נפרט בהמשך:

1. יותר מפרוש אחד לכל מילה

באנגלית, בדרך כלל, לכל מילה יש מספר פרושים. לדוגמא:

לשבת; להתיישב; להושיב; לדגור; להימצא; לשמש מודל (לצייר); להיות מונח (בגד) $Sit =$

אותה מילה יכולה להופיע מספר פעמים בטקסט, אבל בכל פעם עם משמעות אחרת. כדי להבין את הטקסט בצורה נכונה, התלמיד צריך להכיר את כל הפרושים של המילה כדי לקבוע את הפרוש המתאים למילה כפי שהיא מופיעה בטקסט. הנה דוגמא:

We want to sit on the couch, but the hostess wants to sit us on these chairs.

במשפט הזה, המילה "sit" מופיעה פעמיים. פעם ראשונה במשמעות "לשבת" ופעם שנייה במשמעות "להושיב". מי שלא מודע לפרוש השני של המילה, עלול לסלף את המשמעות האמיתית של המשפט כדי שהמשפט יהיה "הגיוני". כך:

אנחנו רוצים לשבת על הספה, אבל המארחת רוצה לשבת איתנו על הכיסאות האלה. (אפשר להצדיק את התרגום הלקוי בטענה שאולי המארחת מכירה את הדוברים ולכן רוצה לשבת איתם)

אבל התרגום הנכון של המשפט הוא:

אנחנו רוצים לשבת על הספה, אבל המארחת רוצה להושיב אותנו על הכיסאות האלה. (ניתן להבין שיש אי הסכמה ואף חוסר שביעות רצון)

שהוא מכיר. כלומר, הוא מעוות את הבנתו כדי שהדברים שהוא קורא יהיו "הגיוניים" עבורו.

כמובן, בתהליך לימוד אנגלית יש שלב שבו התלמיד צריך לבצע תרגילים מיוחדים לפיתוח שיפוט בנושא הזה, אבל הוא צריך להיות מודע לקיום מספר משמעויות לכל מילה עוד לפני שהוא מגיע לשלב הזה.

כפי שרואים, זה לא מספיק רק להכיר פרוש אחד לכל מילה.

אם אדם מכיר רק פרוש אחד, (ולא משתדל להכיר פרושים נוספים למילה), הוא ינסה להבין את כל המשפטים שבהם המילה מופיעה עם הפרוש היחיד שהוא מכיר, וכתוצאה מכך, תהיה לו הבנה מוגבלת באנגלית.

במקרה כזה, הפתרון היחיד שנשאר לתלמיד הוא לנסות להתאים את המשפט לפרוש היחיד

2. צירופי מילים (ניבים)

צירוף מילים הוא מספר מילים שביחד יש להם פרוש שונה מפרוש של כל אחד מהמילים בנפרד. לדוגמא "give up", "show off" או "out of the blue". הנה דוגמאות:

צירוף מילים לעומת מילים בודדות		
צירוף מילים	מילה בודדת	מילה בודדת
give up = לוותר	up = למעלה	give = לתת
show off = להשוויץ	off = הלאה	show = להציג
sit on = לדכא	on = על	sit = לשבת

בשפה האנגלית קיימת כמות גדולה של צירופי מילים. צירופים אלו נמצאים בשימוש יומיומי על ידי דוברי אנגלית בכתב או בעל פה.

כאשר תלמיד לא מודע לצירופי המילים או שכיחותם, הוא עלול להשקיע זמן רב ומאמץ כדי להבין את המשמעות של כל מילה בנפרד, בעוד שעליו לחפש צירופים וביטויים.

נוסף על כך, קורה פעמים רבות שהתלמיד מכיר את המשמעות של כל מילה בנפרד, אבל לא מכיר את הניב. גם במקרה זה הדברים לא יהיו קלים להבנה, והוא יאלץ לסלף את המשמעות של המשפט כדי שיהיה לו משפט "הגיוני".

חשוב לדעת: בדומה למילים, לכל צירוף מילים יכולים להיות מספר פרושים. לדוגמא:

Show off = להתפאר; להציג לראווה, לנפנף ב-; גנדרנות; גנדרן, שוויצר

זה לא מספיק להכיר רק פרוש אחד של כל ניב, על התלמיד להשתדל להכיר את כל הפרושים שלו.

3. מילה בתוך מילה

הנה הבדל נוסף בין עברית לאנגלית: בעברית, לפעמים משתמשים במילות יחס סמוך לפעלים, בעוד שבאנגלית אין צורך בכך.

הנה דוגמא: בעברית, במשפט "אילן עזר לאבי", צריך להשתמש במילת היחס "ל-" בסמוך לפועל "עזר".

אבל כדי לתרגם את המשפט הזה לאנגלית, אין צורך להשתמש במילה "to".

כך צריך לתרגם את המשפט:

Ilan helped Avi.

זו תהיה טעות לכתוב את המשפט כך:

Ilan helped to Avi.

מדובר במכשול שלא ניתן להבחין בו בקלות, מכשול שגורם להרבה בלבול לתלמידים יחסית מתקדמים שרוצים לדבר אנגלית בצורה רהוטה. הם לא יודעים מתי להשתמש במילות יחס ומתי לא.

כדי להתגבר על המכשול הזה, התלמיד זקוק למילון שמכיל את מילת היחס בתרגום העברי של המילים, כמו גם תרגילים שפותחו במיוחד כדי ללמד את הנושא הזה.

4. אוצר מילים דל בעברית

תהליך לימוד אנגלית בכלל ופיתוח אוצר מילים בפרט מתעכבים.

כדי לרכוש אנגלית, כדאי שהתלמיד יהיה בקיא בעברית לפני שהוא מתחיל את לימודי האנגלית שלו.

הערה: מה שנכתב כאן תקף לגבי דוברי עברית שמבקשים ללמוד אנגלית בעודם בישראל. במקרה של **ילד** ישראלי שעובר לגור בחו"ל בגיל צעיר, אין צורך בבקיאות בעברית כדי ללמוד אנגלית.

אוצר המילים בשפה שנייה מתפתח עקב קריאה והבנה של טקסטים רבים. בשלבים הראשונים, התלמיד צריך לתרגם לעברית את הטקסטים שהוא קורא באנגלית, כדי שניתן יהיה לבדוק את הבנתו. כלומר, בשלבים הראשונים, **אוצר המילים באנגלית נבנה על גבי אוצר המילים בעברית.**

לכן, אוצר מילים דל בעברית ימנע מהתלמיד להבין וללמוד את המילים שהוא קורא בטקסטים באנגלית.

ניתן לטפל באוצר מילים דל בעברית בתהליך לימוד אנגלית כשפה שנייה, אבל במקרה כזה,

5. ניחוש פרושי מילים לפי ההקשר

המאמר "[נחש לפי ההקשר?](#)" באתר הליקס מרחיב את הדיון במכשול זה.

לפעמים, לתלמידים יש נטייה "להבין" את פרוש המילה לפי ההקשר של המשפט.

ישנם גם מורים שמעודדים את השגיאה הזו.

ניחוש פרושי מילים לפי ההקשר הינו טעות חמורה מפני שכך התלמיד עלול להמציא פרושים שלא קיימים למילים.

פעולה זו לא רק **שמונעת** מהתלמיד להבין את מה שהוא קורא, אלא גם **משחיתה** את אוצר המילים שלו בטווח הארוך, כי היא מאפשרת **קליטה והטמעה של טעויות** מבלי שהתלמיד מבחין בהן.

סרטון הסבר

מכשולי תחום אוצר מילים באנגלית עלולים לגרום לתסכול ובלבול רב. כדי להמחיש את מה שנכתב כאן, הכנו סרטון שמכיל הסברים נוספים על מכשולי תחום אוצר מילים באנגלית:

את קיבלת את המסמך הזה מחבר,
והרצונך לקבל עוד עצות מדהימות בנושא
לימוד אנגלית, בקר באתר:

www.hellix.co.il

תחום הדקדוק באנגלית

במהותו, דקדוק הוא ידע אודות אופן שיבוץ מילים במשפט כדי ליצור משפט נכון וקל להבנה.

המאמר "[מה זה דקדוק](#)" באתר הליקס מכיל הסבר מקיף עם דוגמאות בנושא. מומלץ לקרוא את המאמר לפני המשך קריאת המדריך.

כאשר תלמידים לא יודעים מהו דקדוק או שיש להם מושג שגוי לגביו, הם לא ילמדו אותו כלל או שילמדו אותו בצורה שטחית, מבלי לטרוח להבין את העיקרון. בכל מקרה, הדבר יפגע בתהליך לימוד אנגלית שלהם.

לפני שנתחיל את הדיון בחשיבותו של דקדוק ברכישת אנגלית, נטפל בתפיסה לא נכונה שיש לאנשים רבים לגבי דקדוק.

אנשים רבים לא יודעים מה זה דקדוק בכלל. אחרים חושבים שמדובר בסדרה של "חוקים של השפה". יש כאלה שחושבים שמדובר באופן ניקוד מילים.

בכל מקרה, אי-ידיעת ההגדרה של המילה "דקדוק" או רעיון שגוי לגבי הנושא גורמים לסלידה כלפי דקדוק אצל תלמידים רבים.

אבל דקדוק הינו מרכיב חיוני ברכישה ושימוש באנגלית.

חשיבותו של דקדוק בתהליך לימוד אנגלית:

לדקדוק יש השפעה ישירה על ארבעת המיומנויות של אנגלית:

ידע בדקדוק מאפשר הבנת הנקרא באנגלית.

ידע בדקדוק מסייע להבין את מה ששומעים באנגלית.

ידע בדקדוק עוזר לנו לחבר משפטים או לכתוב טקסטים באנגלית בצורה נכונה.

ידע בדקדוק עוזר לנו לדבר נכון באנגלית.

דקדוק עוזר לנו לבטא את הרעיונות והמחשבות שלנו כך שיהיו קלים להבנה על ידי אנשים אחרים. ללא ידע של דקדוק, הדיבור יהיה עילג, וההבנה תהיה מוגבלת ומסולפת.

כפי שנכתב, דקדוק הוא ידע אודות אופן שיבוץ מילים במשפטים ואיך להתאים ביניהן כדי ליצור משפטים נכונים וקלים להבנה.

בעזרת דקדוק אנגלי, ניתן להבין משפטים וטקסטים בצורה מדויקת. ללא ידע של דקדוק לא ניתן להבין במדויק את מה שקוראים או שומעים באנגלית.

כמובן, ידע של דקדוק עוזר לנו לחבר משפטים נכונים עם המילים שאנו מכירים. ללא ידע בדקדוק אנגלי, לא ניתן לדבר נכון. דבר שפוגע בביטחון העצמי בדיבור.

אם מישו "למד" אנגלית, אבל עדיין מהסס לפתוח את הפה ולדבר אנגלית, זהו סימן לכך שהוא לא למד את הדקדוק האנגלי באופן יסודי, או בכלל.

המכשולים הנפוצים בתחום דקדוק באנגלית:

ישנם חמישה מכשולים עיקריים בתחום דקדוק האנגלי. היכרות עם המכשולים הללו תעזור לתלמידים להתגבר עליהם בהצלחה.

1. אוצר מילים דל באנגלית

פעולה זו גורמת לתלמיד להשקיע מאמץ רב בכיוון הלא נכון. במקום להתרכז בעקרונות הדקדוקיים, הוא תקוע בניסיון להבין את פרושי מילים.

לכן, לפני שניגשים ללמוד דקדוק אנגלי, כדאי מאוד לדעת כמות סבירה של מילים ולהיות מסוגל לטפל במילים לא מובנות בטקסטים ביעילות ומהירות.

רוצה לדעת מהי "כמות סבירה" של מילים? התשובה נמצאת בסרטון [המכשולים בתחום דקדוק אנגלי](#) באתר הליקס.

כפי שנכתב, דקדוק עוזר לנו להבין ולחבר משפטים.

משפטים מכילים מילים.

הניסיון ללמוד דקדוק אנגלי מבלי להכיר כמות סבירה של מילים באנגלית לא יוביל להצלחה.

כדי ללמוד דקדוק, צריך לבצע תרגילים רבים. תרגילים אלו הינם בדרך כלל בכתב ואמורים לכלול מגוון רחב של מילים על מנת להבהיר את חומר הלימוד לתלמיד ולעזור לו להבין אותו.

תלמיד שמכיר כמות מילים מצומצמת יבזבז זמן רב כדי לגלות את המשמעויות של המילים, וזה במקרה שהוא בודק במילונים ולא מנחש את פרושי המילים.

2. נשען על "ההיגיון" שלו בעברית

תלמיד שמצפה שהדברים יהיו "הגיוניים" לפי העברית שלו למעשה באופן לא מודע מתנגד ללמוד את העקרונות הדקדוקיים באנגלית.

הציפייה החבויה הזו יכולה לשבש את תהליך לימוד האנגלית, כל עוד שהתלמיד לא מבין שהוא **אמור לסגל לעצמו הרגלים חדשים**.

קיימים הבדלים מהותיים בין עברית לאנגלית. תלמיד שלא מודע להבדלים אלו, עלול להישען על העברית שלו ואף פעם לא יסגל הרגלים חדשים.

מיותר לציין שתלמיד שלומד אנגלית עדיין לא מכיר את כללי הדקדוק שלה. כלומר, הוא לא רגיל להבין ולדבר אנגלית.

מצד שני, הוא רגיל לחשוב ולדבר בעברית. כלומר, כשהוא מדבר עברית, הוא מדבר מתוך **הרגל**, ומבלי לשים לב לכל הכללים הדקדוקיים של השפה.

להרגלים האלה הוא קורא "היגיון".

כשהוא לומד דקדוק אנגלי, הוא **מצפה שהדברים יהיו תואמים להרגלים שלו בעברית**. כמובן שזה לא יכול להיות כך. לכן הוא טוען שהעיקרון הדקדוקי הנלמד באנגלית אינו "הגיוני" לו.

3. דקדוק עברי לקוי

שהתלמיד מתמצא בדקדוק העברי. אחרת, הוא יצטרך להשלים את הפערים בזמן לימוד הדקדוק האנגלי.

תלמידים שמתמצאים בדקדוק העברי יכולים ללמוד את העקרונות הדקדוקיים באנגלית ביתר קלות ובמהירות רבה.

אלה שלא מכירים את הדקדוק העברי כהלכה, יצטרכו ללמוד את הדקדוק האנגלי תוך כדי שיפור הרמה שלהם בדקדוק העברי. פעולה זו אכן אפשרית אך היא מצריכה [תוכניות וחומרי לימוד מיוחדים](#) שפותחו במיוחד על מנת לטפל במכשול זה.

המכשול המתואר כאן הינו מכשול נפוץ מאוד בקרב דוברי עברית מפני שלימוד הדקדוק העברי במערכת החינוך הישראלית בדרך כלל גורם לסלידה של התלמידים כלפי הנושא.

ישנם קווי דמיון אך גם הבדלים רבים בין הדקדוק האנגלי והדקדוק העברי. אדם שמבקש לדבר אנגלית ברמה טובה, חייב להכיר את ההבדלים וקווי הדמיון האלו בצורה טובה.

בתהליך לימוד דקדוק אנגלי, **התלמיד אמור להשוות בין הדקדוק העברי והדקדוק האנגלי** כדי לראות את ההבדלים כמו גם את קווי הדמיון.

אבל כפי שנכתב מוקדם יותר, דוברי עברית בדרך כלל מדברים עברית מתוך הרגל, מבלי ממש להכיר וליישם את העקרונות הדקדוקיים של השפה. יש הרבה אנשים שלא מכירים את כללי הדקדוק העברי, למרות שהם מדברים עברית.

אם העקרונות הדקדוקיים של עברית אינם ידועים לתלמיד, הוא יתקשה לתפוס את העקרונות הדקדוקיים באנגלית מפני שאין לו למה להשוות את העקרונות שהוא מנסה ללמוד.

לפני שניגשים ללמוד דקדוק אנגלי, כדאי לוודא

4. תרגול לקוי

חלק עיקרי של דקדוק אנגלי הוא "הזמנים" של השפה.

בעברית יש שלושה זמנים: "עבר", "הווה" ו"עתיד". אבל באנגלית יש ארבעה סוגים לכל אחד מהם: "Simple", "Progressive", "Perfect", ו"Perfect Progressive". הנה טבלה שמראה את הזמנים בדקדוק האנגלי:

זמני השפה האנגלית		
עבר	הווה	עתיד
past simple	present simple	future simple
past progressive	present progressive	future progressive
past perfect	present perfect	future perfect
past perfect progressive	present perfect progressive	future perfect progressive

כל סוג זמן מיועד **להבליט היבט מסוים** של ביצוע הפעולה במשפטים.

כפי שרואים, השפה האנגלית מכילה אפשרויות להבליט היבטים שונים של פעולות במשפטים. לדוגמא, אם הפעולה נמשכה/נמשכת, או אם הפעולה הושלמה/תושלם, או שהיא מתוכננת.

המסקנה: באנגלית קיימות אפשרויות התבטאות שלא קיימות בעברית.

בכדי להבין את ההבדלים בין עברית לאנגלית ולסגל הרגלי דיבור באנגלית, התלמיד חייב לתרגל את העקרונות הדקדוקיים באופן הדרגתי והרבה, עד שהוא **יכול להשתמש בהם מבלי לחשוב.**

אבל קיימת סוגיה מסוימת שקשורה **לאופי של התרגילים.** היכרות עם הסוגיה הזו יכולה להביא לשיפור ניכר ביכולת של התלמיד לדבר אנגלית ללא מאמץ.

קיימים שני סוגי תרגילים:

- **תרגילי מבנה:** תרגילים שבעזרתם התלמיד מבין איך לחבר משפטים.

- **תרגילי שימוש:** תרגילים שבאמצעותם התלמיד מבין את מקרי השימוש של משפטים מסוגים שונים באנגלית, לדוגמא, מתי צריך להשתמש בזמן "Present Perfect" לעומת הזמן "Past Simple".

תרגילי מבנה קלים יותר ללמוד כי הם לא דורשים יכולת שיפוט גבוהה. התלמיד לומד איך מחברים את המשפטים, ועם מספיק תרגול יכול לחבר אותם.

לעומת זאת, תרגילי שימוש מפתחים יכולת שיפוט. באמצעותם, התלמיד מבין באילו נסיבות יש להשתמש בכל סוג משפט. תרגילים אלה דורשים מהתלמיד לשקול את הנקודות החיוניות כדי לחבר משפט נכון, עד שהוא יכול לחבר משפטים נכונים בלי מאמץ.

אולם ברוב המקרים, התלמידים מבצעים רק מספר מצומצם של תרגילי מבנה, ואחרי שהם מצליחים בהם, מפסיקים לתרגל, כי הם חושבים שהם "למדו" כבר את העיקרון. זוהי אשליה שמונעת מהם ללמוד את הדבר החשוב: מקרי שימוש.

תרגול לקוי מהווה גורם עיקרי המונע מדוברי עברית לדבר אנגלית בקלות למרות שהם "למדו" אנגלית הרבה זמן.

מדובר בדרכי חשיבה שהתלמיד לא רגיל אליהן. כידוע, ההרגלים שלו מעברית מפריעים לו בתהליך לימוד אנגלית. כדי לנטרל את ההפרעות ולפתח הרגלי חשיבה באנגלית, יש צורך בתרגילי שימוש רבים.

בשלב הראשון, תרגול נכון של זמני דקדוק אנגלי מכיל תרגילי מבנה, עד שהתלמיד בקיא במבנה המשפטים השונים. לאחר מכן יש צורך בתרגילי שימוש רבים, כדי לדעת את ההבדלים במקרי שימוש של סוגי משפט השונים.

5. סילוף רצף שלבים או שלבים שפסחו עליהם

לימוד המסקנות לבדן לא משרת את התלמיד
**כי פעולה זו מונעת ממנו להפעיל שיקול דעת
ולפתח יכולת שיפוט.**

דילוג על שלב מסוים ימנע מהתלמיד להבין
ולהטמיע את השלבים הבאים.

סילוף רצף השלבים יגרום לבלבול ותסכול.

כדי להבטיח שהתלמיד אכן יוכל להשתמש
בעקרונות הדקדוקיים של אנגלית, צריך לפתח את
יכולת התלמיד לשפוט ולהחליט. על מנת להצליח
בכך, יש להתקדם בהדרגה, מדברים פשוטים
לדברים מורכבים.

לימוד נכון של דקדוק אנגלי אמור להתנהל לפי
רצף מסוים של שלבים. בהתחלה צריך ללמוד
עקרונות בסיסיים, ומשם בהדרגתיות להתקדם
לדברים מורכבים תוך כדי שעוזרים לתלמיד
להסיק מסקנות מהעקרונות הבסיסיים.

הרצף הנכון של שלבי הדקדוק האנגלי מוצג
בטבלת השלבים ללימוד אנגלית כשפה שנייה
באתר הליקס.

שגיאה נפוצה היא להתחיל את הלימוד של
הדקדוק האנגלי מהשלב של הזמנים.

קיימים דברים בסיסיים יותר (חלקי דיבר וחלקי
משפט) שצריך ללמוד לפני שמגיעים לזמנים.
חוסר בקיאות בדברים הבסיסיים הללו מונע
מהתלמיד לקלוט וליישם את הזמנים בהצלחה.

שגיאה נוספת היא לסלף את רצף נושאי לימוד,
לדוגמא, ללמוד את זמני Progressive לפני זמני
Simple.

סרטון הסבר

הסרטון מכיל הסבר נוסף ודוגמאות של מכשולים אלו: [מכשולי תחום דקדוק אנגלי](#)

את קיבלת את המסמך הזה מחבר,
והרצונך לקבל עוד עצות מדהימות בנושא
לימוד אנגלית, בקר באתר:

www.hellix.co.il

פרק ג' טעויות נוספות בלימוד אנגלית

בנוסף למה שנכתב עד כאן, ישנן מספר דעות מוטעות שעלולות להפריע ללימוד תקין של אנגלית או למנוע אותו כלל:

○ לא מתרגלים מספיק

- כדי להטמיע את השפה, כדאי לתרגל. והרבה!

○ לומדים אנגלית כדי לעבור מבחנים

- המבחן האמיתי של לימודי אנגלית מתרחש בחיי יום יום, ולא בכיתת לימוד.

○ לא מודעים לאורך התהליך

- אם התלמיד לא מודע לאורך התהליך, הוא עלול לנטוש לפני שהוא משיג תוצאות ניכרות

○ היעדר סיבה אישית אמיתית ללמוד אנגלית

- ללא סיבה אישית, התלמיד לא יהיה שותף בתהליך.

מודעות לשגיאות אלו עשויה לעזור לתלמידים להימנע מהן, אולם הרחבה עליהן כאן תגרום להארכת המדריך. לכן, כאן נציג אותן רק בראשי פרקים.

אימיילים עם מאמר על כל שגיאה יישלחו אליך במהלך השבועות הקרובים.

פרק ד' פתרונות שיטת הליקס ללימוד אנגלית

אודות השיטה

איכותיים, סדרת תרגילים עבור כל נושא לימוד, מילון אנגלי-עברי ומערכת תוכנה אינטרנטית לניהול תהליך הלימוד של כל תלמיד באופן אישי.

השיטה מניבה **תוצאות מרשימות עם אחוזי הצלחה גבוהים**. יחד עם זאת, השיטה והכלים נמצאים בבקרה מתמדת כדי להשיג תוצאות יציבות לאורך זמן באופן יעיל יותר.

נתונים נוספים אודות השיטה ניתן לקרוא ב**אתר הליקס**.

שיטת הליקס פותחה לפי הקווים המנחים שהוצגו במדריך זה ומכילה פתרונות מיוחדים על מנת לסייע לתלמידים להתגבר על המכשולים והשגיאות שתוארו כאן בהצלחה.

במהלך פיתוח שיטת הליקס, השאיפה הייתה לבסס **סביבה חלופית** שבה דוברי עברית יוכלו ללמוד אנגלית כדי להשתמש בה בחיים בהצלחה.

לשם כך, כלים מיוחדים פותחו ונבדקו, כגון תוכניות לימוד מיוחדים לכל תחום, חומרי לימוד

סוף דבר

"ביטחון" לדבר אנגלית.

כמוסד חינוכי, תפקידנו להפחית את הבלבול ולכונן סדר בדברים; להשלים את הפערים ולנפות את הנתונים השגויים שהוא רכש בלי לדעת, על מנת לכונן ביטחון אמיתי ביכולת השימוש באנגלית.

אנו עושים זאת לא רק באמצעות חומרי לימוד ותרגילים מיוחדים, אלא גם בעזרת תוכניות לימוד ייחודיות שתוכננו במיוחד כדי להמחיש את הדרך הנכונה לרכוש אנגלית כשפה שנייה.

בדרך כלל, תלמידים שמבקשים ללמוד אנגלית דרכינו למדו בעבר במסגרת כזו או אחרת.

כאשר בוחנים את רמת הידע שלהם באנגלית, לרוב אנו מגלים שהם יודעים **פיסות מידע** לגבי הנושא, אבל הם לא יכולים לקשר בין הנתונים ולהשתמש בהם. פיסות ה"ידע" האלה "צפים" בראשו של התלמיד באופן אקראי וגורמים לו להרגיש בלבול.

לעיתים, מגיעים אלינו תלמידים שיודעים הרבה דברים, אך עדיין אין להם ודאות לגבי יכולתם לדבר אנגלית. או במילים שלהם, אין להם

כאשר תלמידים יודעים **מה** הם אמורים ללמוד, **למה** הם אמורים ללמוד אותו, **איך** ללמוד אותו ומקבלים את חומרי הלימוד והתרגילים המתאימים לצרכים שלהם, יש להם סיכויים גבוהים מאוד להצליח.

מדריך זה מכיל נתונים רבים אודות "**מה**", "**למה**" ו"**איך**".

[מערכת הליקס ללימוד אנגלית](#) מכילה כמות גדולה של מסלולים וקורסים ייחודיים ללימוד אנגלית בהתאם לנתונים שהוצגו במדריך הזה.

אם ברצונך ללמוד אנגלית באופן יציב תוך כדי טיפול במכשולים ושגיאות שהזכרו כאן, באפשרותך ליצור איתנו קשר בכל עת.

בברכה ובהצלחה

הלי אימני

אודות המחבר

המדריך נכתב ע"י מר הלי אימני, המייסד של [שיטת הליקס ללימוד אנגלית](#).

הלי עוסק בהוראת אנגלית משנת 2002 ומאז עזר למאות תלמידים ללמוד אנגלית עם אחוזי הצלחה גבוהים.

מלבד ידע רב בנושא לימוד אנגלית, הלי מסוגל לפשט נושאים מורכבים ולהסביר דברים מסובכים בפשטות.

כל חומרי הלימוד והתרגילים הנמצאים בשימוש בשיטת הליקס תוכננו ופותחו ע"י מר אימני, בהתבסס על ניסיונו עם התלמידים לאורך השנים.

בנוסף, [מערכת לימוד אנגלית של הליקס](#) תוכננה, עוצבה ופותחה לפי הנחיותיו ותחת פיקוחו של הלי.

אם קיבלת את המסמך הזה מחבר,
והרצונך לקבל עוד עצות מדהימות בנושא
לימוד אנגלית, בקר באתר:

www.hellix.co.il